

Oponentský posudek na bakalářskou práci Lucie Ročňákové: „Uchovávání novomediálního umění v České republice“

Lucie Ročňáková si pro svou bakalářskou práci zvolila velmi aktuální, dosud málo zpracované téma novomediálního umění a jeho archivace. Jak sama v úvodu podotýká, jejím záměrem bylo iniciovat debatu nad uchováváním novomediálního umění v České republice, kde v současnosti neexistuje instituce, která by se touto činností programově zabývala.

V úvodu práce se studentka velmi příhodně snaží definovat pojem „novomediální umění“ a jeho specifčnosti, aby mohla posléze uvažovat o nejvhodnější podobě potenciálního archivu. Uchopitelnost pojmu nových médií je velmi problematická; neustále se dynamicky vyvíjející technologie v podstatě nedovolují úplnou a stabilní formulaci. Pro novomediální umění je navíc příznačné, jak naznačuje autorka, velký počet typů umění/ uměleckých disciplín, které ho utvářejí. Fenomén intermediality je velmi úzce svázán s teoretickým uvažováním o nových médiích, které do jisté míry také modifikuje. Lucie Ročňáková se opírá především o pojetí novomediálního umění Lva Manoviche (nová média v rovině kódu), které ale doplňuje o uvažování dalších teoretiků jako je Dick Higgings (pojem konceptuální fúze) nebo Rosalind Kraussová (specifčnost jednotlivých médií má být posuzována sama o sobě). Rámec uvažování pak příznačně doplňuje o vymezení novomediálního umění z pozice diváka (Packer & Jordan a interaktivita, hypermedialita, integrace, narativita). Právě tato komparace uvažování o novomediálním umění v jeho obecné rovině patří mezi nejlepší část předkládané bakalářské práce.

Určitý problém spatřuji v podkapitole „Konceptuální umění“, kde autorka v podstatě vytváří rovnítko mezi konceptuálním a novomediálním uměním, kdy konceptuální umění popisuje de facto jako předchůdce toho novomediálního. Není konceptuální umění spíše definováno přístupem k umění, než formou umění? Je Duchampova *Fontána* (1917) příkladem novomediálního umění?

Závěrečná část práce rovněž vzbuzuje více otázek, než odpovědí. V kontextu zpracovávaného tématu uchovávání novomediálního umění autorka uvažuje o archivaci, ale nezmiňuje se o specifických podmínkách a různých možnostech vystavování. Není ale problém „archivace“ těsně spojený právě se způsobem prezentace? Nejsou i tři zmiňované „vzorové“ zahraniční platformy *Rhizome.org*, *Net.artdatabase.org* a *Medienkunstnetz.de* spíše projekty propojujícími tvorbu, vystavování, archivování i dlouhodobé zpřístupňování současné novomediální produkce? Nejsou zmiňované portály spíše specifickými kurátorskými projekty, než že by poskytovaly systematické řešení uchovávání novomediálního umění?

Bakalářská práce Lucie Ročňákové bezpochyby otevírá velmi zajímavou a aktuální problematiku, která zajisté ještě bude nabývat na své naléhavosti. Ačkoliv autorka nenabízí konkrétní řešení, a i závěry dotazníkového výzkumu nepřinášejí žádné inspirativní rozuzlení, pokus iniciovat debatu o uchování a zpřístupnění novomediálního umění představuje podnětný příspěvek k uvažování nejen o dočasnosti/trvanlivosti vizuálního umění na síti.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

V Praze 5. 9. 2015

Mgr. Magda Španihelová